The structural model of relationship between moral virtue of patience and difficulty in emotion regulation among university students

مدل ساختاری رابطه فضیلت اخلاقی صبر با مشکلات تنظیم هیجانی در دانشجویان

Farhad Khormaei, Fateme Azadi Dehbidi, Shiva Haghju

فرهاد خرمائی ۱ ، فاطمه آزادی ده بیدی ۲ ، شیوا حق جو ۳

پذیرش نهایی:۹۵/۳/۵

پذیرش اولیه: ۹۴/۱۲/۲۰

تاریخ دریافت:۹۴/۱۰/۲۸

Abstract

The present study aimed at investigating the role of patience in predicting the difficulties in emotion regulation among university students. 400 undergraduate university students studying at Shiraz University were recruited via multistage cluster sampling method. They completed patience scale and difficulties in emotion regulation scale (DERS). This study was a descriptive and correlational one and the data were analyzed using path analysis model. Results of the path analysis using the structural equation modeling in AMOS software showed that patience was a negative and significant predictor of difficulties in emotion regulation. Tolerance was negatively related with the non-acceptance of emotional responses, difficulty in doing goal-directed behavior, impulse control difficulty, and limited access to emotion regulation strategies. Furthermore, persistence was negatively associated with the difficulty in doing goaldirected behavior, lack of emotional awareness, and limited access to emotion regulation strategies. Moreover, there was a negative relationship between the component of consent, impulse control difficulty, limited access to emotion regulation strategies, and non-acceptance of emotional responses. Results of this study support the idea that patience plays an important role in reducing difficulties in emotion regulation. These findings have major implications for the patience training and for the important role of this moral virtue in the prevention of emotional dysregulation among students.

Keywords: Patience, Difficulties in emotion regulation, Moral virtue.

حكىدە

هدف یژوهش حاضر، بررسی نقش صبر در پیش بینی مشکلات تنظیم هیجانی دانشجویان بود. مشارکتکنندگان در پـژوهش، ۴۰۰ دانشـجوی کارشناسی دانشگاه شیراز (۱۵۵ یسر و ۲۴۵ دختر) بودند که با استفاده از روش نمونه گیری خوشهای تصادفی چند مرحلهای از دانشکدههای دانشگاه شیراز انتخاب شدند و به مقیاس مشکلات تنظیم هیجانی (DERS) و مقیاس صبر پاسخ دادند. این پژوهش از نوع همبستگی بود و دادهها با استفاده از تحلیل مسیر مورد بررسی قرار گرفت. نتایج تحلیل مسیر با استفاده از مدل معادلات ساختاری در نرمافزار AMOS نشان داد که صبر پیش بینی کننده منفی و معنادار مشکلات تنظیم هیجانی است. در این میان رابطه مولفه شکیبایی با مولفه های نیذیرفتن پاسخ-های هیجانی، دشواری در انجام رفتار هدفمند، دشواری در کنترل تکانه و دسترسی محدود به راهبردها، منفی به دست آمد. همچنین رابطه بین مولفه استقامت با مولفه های دشواری در انجام رفتار هدفمند، عدم آگاهی هیجانی و دسترسی محدود به راهبردها و نیز مولف رضایت با مولفه های دشواری در کنترل تکانه، دسترسی محدود به راهبردها و نیذیرفتن پاسخهای هیجانی منفی بود. نتایج این پژوهش از نقش صبر در كاهش مشكلات تنظيم هيجاني حمايت ميكند. اين يافتهها پيامـد-های ضمنی ارزشـمندی در آمـوزش صـبر و نقـش آن در پیشـگیری از مشكلات تنظيم هيجاني دانشجويان دارد.

واژه های کلیدی: صبر، مشکلات تنظیم هیجانی، فضیلت اخلاقی.

^{. (}نویسنده مسئول) دانشیار روان شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران. khormaei@shirazu.ac.ir

[.] کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی؛ مشاور آموزش و پرورش فارس.

[&]quot;. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه شیراز.

مقدمه

نظم بخشی هیجانی فرایندی است که به واسطه آن افراد بر نوع هیجان های که دارند، زمانی که دارای این هیجان ها می-باشند و چگونگی تجربه و ابراز آنها، تأثیر می گذارند (گراس، ۱۹۹۸). تامیسون (۱۹۹۴) نظم بخشی هیجان را فرایندهای درونی و بیرونی مسئول در بازنگری، ارزیابی و تعدیل واکنش-های هیجانی برای دستیابی به اهداف میدانـد. گراتـز و روئمـر َ (۲۰۰۴) نظم بخشی هیجانی را دربرگیرنده چهار مولفه می-دانند: ١. آگاهي از هيجان ها و فهميدن آنها؛ ٢. يـذيرش هیجان ها؛ ۳. توانایی کنترل رفتارهای تکانشی و رفتار کردن مطابق با اهداف مطلوب در زمانی که هیجان منفی تجربه می-شود؛ ۴. توانایی به کارگیری انعطاف پذیر تدابیر نظم بخشی هیجانی متناسب با موقعیت به منظور نظم بخشی مطلوب پاسخهای هیجانی برای دستیابی به اهداف شخصی و احترام به خواستهای محیطی. در این میان مشکلات تنظیم هیجانی زمانی اتفاق می افتد که فرد نمی تواند مولفه های مختلف فرایند و تجارب هیجانی مانند سطوح بالای برانگیختگی هیجانی که مانع خود مدیریتی کارآمد میشود را بپذیرد یا تغییر دهـد. علامت اصلی مشکلات تنظیم هیجان، برانگیختگی منفی هیجانی در شدت یا طول مدت هیجان ها میباشد تا حدی که در اهداف فرد و خود کنترلی تداخل ایجاد می کند. نشانههای مشكلات تنظيم هيجاني بطور معمول، شامل افزايش برانگیختگی منفی هیجانی، دشواری در منحرف کردن توجه از محرکهای هیجانی منفی، تحریفهای شناختی، ناتوانی در کنترل رفتارهای تکانشی یا رفتارهای «فرار» دیگر، و دشواری در سازمان بخشی رفتارها و همچنین اضطراب و افسردگی می شود (فروزتی، کروک، اریکسون، لی و ورال ۲۰۰۹،زارع و سلگی، ۲۰۱۲، امینی، شیری، ولیپور و شیری، ۲۰۱۳).

بنابراین، نظمبخشی هیجانی شامل مدیریت واکنشهای هیجانی یا هر جنبه مربوط به آن (برانگیختگی فیزیولوژیکی، شناخت، توجه، آگاهی، تظاهرات چهرهای و عضلانی و غیره)، و

یا مدیریت پیشایندهای (یا نشانهها) افزایش سریع عواطف منفی یا پیامدهای عواطف منفی بالا است که سیستم نظم-بخشی هیجانی را در حالت آماده باش «سریع پاسخ^۵» قرار می-دهد و از بدنظم بخشی هیجانی (مانند پاسخهای مقابلهای ناکارآمد، اجتناب مدار که شامل خود آسیبرسانی، مصرف دارو و غيره مي باشد) حفظ ميكند.هيجانها ذاتاً ديالكتيكي مي-باشند: همانطور که از هیجان ها برای نظمبخشی رفتارهای فرد استفاده میشود (ماننه شناخت، عمل و فیزیولوژی) خود هیجان ها نیز پدیدههایی هستند که توسط عوامل دیگر نظم-بخشی میشوند (بامستیر، زل و تایس ، ۲۰۰۷). صبر از جمله عواملی است که میتواند هیجان ها و شناختها را تحت تأثیر قرار دهد(شمشیری و شیری، ۱۳۹۰).

صبر تمایلی طبیعی است که به فرد در برابر ناکامی، مصیبت یا رنج کمک می کند. صبر به افراد کمک می کنید تا در برابر رنجها و ناملایمات آرامش خود را حفظ کنند(اشنیتکر ۲، ۲۰۱۲). در روانشناسی غرب مفهوم صبر کوتاه زمانی است که مورد توجه معدودی از روانشناسان قرار گرفته است. این مفهوم در حال گذار از روند تکوینی است. زیربنای مفهومی صبر در این دیدگاه بر اساس توانش موجود زنده در به تاخیر اندازی برخی از خواستهها به منظور دست یابی به پاداشهای بالاتر در آیندهای نزدیک و به عبارتی توانایی انتظار کشیدن برای دریافت پاداش استوار است (برای مثال، استیونس، هالینان و هوسر^، ۲۰۰۵). این پژوهشها به خصوص منشاء تکاملی صبر در انسان را جستجو کردهاند. پژوهش بر روی نخستی ها مثل شامپانزه و میمون، اولین پژوهش های تجربی بود که با هدف بررسی منشا تکاملی صبر کردن انجام شده است (برای مثال، روساتی، استیونس، هار و هوسر ٔ، ۲۰۰۷). روساتی و همکاران(۲۰۰۷) صبر را به معنای چشمپوشی از منافع زمان حال به منظور به دست آوردن یاداشهای ارزشمندتر در آینده تعریف می کنند. در مطالعهی دای و فیش باخ ٔ (۲۰۱۳) انتظار باعث افزایش ارزشمندی چیزهایی میشود که فرد در انتظار آن

1 .Gross

hair-trigger

[.] Baumeister, Zell and Tice

[.]Schnitker

[.]Stevens, Hallinan & Hauser

Rosati ,Stevens, Hare& Hauser

^{10 .} Dai& Fishbach

² .Tampson

^{3 .}Gratz & Roemer

⁴ Fruzzetti, Crook, Erikson, Lee and Worrall

موقعیتهایی اشاره دارد که برای او دشوار و ناخوشایند است. در این تعریف، صبر فرایند فعالانهای است که موجب می شود فرد در مواجهه با موقعیتهای دشوار و گاه غیر قابل تغییر ناله و شکایت نکرده و بردباری ورزد. همچنین، در انجام امور و فعالیتها پایداری و ثبات داشته و در مقابل خواستههای درونی خویشتن داری نماید و سختیها و ناملایمات را وسیلهای برای رسیدن به تعالی قرار دهد (خرمائی و همکاران،۱۳۹۳). پیشینه پژوهش نشان می دهد که صبر از عوامل تاثیر گذار بر بهزیستی لـذتگـرا و بهزیسـتی فضـیلتگـرا اسـت(اشـنیتکر، ۲۰۱۲). همچنین صبر با متغیرهایی مانند همدلی، اعتدال و میانه روی، بخشش، عدالت، برابری، توان رهبری کردن همبستگی مثبت دارد و میزان صبر بیشتر با کاهش هیجان و عاطفه منفی و کاهش افسردگی و همچنین شیوع کمتر مشکلات سلامت رابطـه دارد(اشــنیتکر و آمــونز ٔ، ۲۰۰۷). پــژوهشهــای اشنیتکر(۲۰۱۲) نشان داده است که آموزش صبر پیشبینی کننده تغییرات هیجانهای مثبت است و همچنین افسردگی را کاهش می دهد. نتایج پژوهش این محقق در ارتباط با آموزش صبر و تنظیم هیجان نشان داده است که آموزش صبر باعث می شود که شرکت کنندگان از راهبرد بازارزیابی شناختی استفاده کنند و این مداخله ها تاثیری بر راهبرد سرکوب ابرازی هیجان نداشته است. پیشینه پژوهشها در ایران اهمیت و کارآمدی صبر را در کاهش اضطراب و افسردگی(حسین ثابت،۱۳۷۸ و سلطان نصیر، علیزاده عصار و رحمتی، ۱۳۹۳)، رابطه منفی آن با ناامیدی (خرمائی و همکاران، ۱۳۹۳) و رابطه مثبت آن با امیدواری (غباری بناب و خدایاری فرد، ۱۳۷۹، خرمائی، زارعی، مهدی یار و فرمانی، ۱۳۹۳) را نشان داده است. صبر و رابطه مثبت آن با رضایت زناشویی (فرمانی، خرمائی و دوکوهکی، ۱۳۹۳)، و نقبش آن در سلامت روان(فرمانی، خرمائی و بانشی، ۱۳۹۳) نیز بررسی شده است. یژوهش حق جو (۱۳۹۱) نیز نشان داد که مولفه های صبر توانایی پیش بینی افکار خودکشی را دارد. خرمائی، فرمانی و کلانتری (۱۳۹۳) میان افراد افسرده، مضطرب و بهنجار در مولفه های صبر تفاوت معناداری گزارش نمودهاند.کیهان فر

است. به نظر می رسد در سالهای اخیر توجه پژوهشگران غربی به مقولهی اخلاق به عنوان ویژگی بارز صبر جلب شده است. از نظر کومر و سیکرکا (۲۰۱۴) ادیان مهم دنیا، صبر را به عنوان یک فضیلت اخلاقی، و ظرفیت مقابله با سختیها در نظر می-گیرند. از دیدگاه وی افراد صبور کمتر احتمال دارد در مقابل شرایط سخت با خشم پاسخ دهند. کومر و سیکرکا(۲۰۱۴) بیان می کنند که در دوران جدید، صبر مورد غفلت قرار گرفته است؛ آنان به طبقهبندی پترسون و سیلیگمن ٔ (۲۰۰۴) از فضائل اخلاقی اشاره می نمایند و معتقدند که در این طبقه بندی، صبر در جای مناسب خود قرار داده نشده است. اشنیتکر(۲۰۱۲،۲۰۱۰) معتقد است که صبر مفهـومی مسـتقل است که در سه موقعیت میان فردی ، دشواری های زندگی و مشکلات روزانه^۵ متجلی میشود. این محقق صبر را مستقل از توانمندیهایی مانند خود تنظیمی میداند. همچنین وی نشان داد که سازههایی مانند استقامت، گشاده ذهنی و خود تنظیمی در مجموع ۹/۶ درصد واریانس نمرههای صبر را تبیین می کنند (اشنیتکر، ۲۰۱۰). وی همچنین نشان داد که ۲۴ توانمندی منشی که در طبقهبندی پترسون و سیلیگمن(۲۰۰۴) به عنوان فضایل مهم به آن اشاره شده است تنها تبیین کننده ۲۶ درصد واریانس نمره صبراست. بنابراین صبر قابل کاسته شدن به فضائل دیگر نیست. همچنین پنج عامل بزرگ شخصیت ۲۵ درصد از تغییرات در نمرهی صبر را پیشبینی میکند و خود كنترلى هم فقط توضيح دهنده ۴ درصد از واريانس نمره صبر است. از این رو می توان صبر را یک توانمندی مستقل در نظر گرفت (اشنیتکر، ۲۰۱۲). پژوهشگرانی که در ایران نیز بـر روی صبر بررسی تجربی انجام دادند با پذیرش صبر به عنوان مفهوم دینی وارد این حوزه شدند (برای مثال، حسین ثابت، ۱۳۷۸، خرمائی، فرمانی و سلطانی، ۱۳۹۳، خرمائی و فرمانی، ۱۳۹۳). در این میان خرمائی و فرمانی(۱۳۹۳) مدل پنج عاملی صبر را مطرح کردند. از نظر این محققین صبر فضیلیتی اخلاقی است و به استقامت، شکیبایی، درنگ، رضایت و متعالی شدن فرد در

[.] Comer& Sekerka

[.]Peterson & Seligman

[.]Interpersonal patience

Life hard ship patience

Daily hassles patience

⁶ .Schnitker & Emmons

1

(۱۳۸۹) نیز نشان داده است که همهی مولفههای صبر با راهبرد مقابلهای ارزیابی مجدد رابطه ی مثبت معنادار و با راهبرد مقابلهای فرار- اجتناب رابطهی منفی معنادار دارد. پژوهشهایی نیز رابطه منفی صبر را با پرخاشگری نشان داده است (شکوفهفرد و خرمائی، ۱۳۹۱). همچنین صبر پیش بینی کننده مثبت سلامت روان بوده است(خرمائی و فرمانی، ۱۳۹۴). خرمائی و آزادی دهبیدی(۱۳۹۴) نیز نشان دادند که مولفه های صبر، پیشبینی کننده انگیزش پیشرفت، در دانشجویان است. همچنین در پـژوهش آزادی دهبیـدی و خرمـائی(۱۳۹۴) صـبر، پیشبینی کننده منفی اضطراب امتحان بود. رحیمی(۱۳۹۴) در پژوهش خود با مقایسه اثربخشی راهبردهای خودتنظیمی و همچنین آموزش صبر بر کاهش اهمال کاری تحصیلی دانش-آموزان نشان داد که آموزش مولفه های صبر منجر به کاهش اهمال کاری تحصیلی یادگیرندگان می گردد. در پژوهش فرمانی، درخشان و خرمائی(۱۳۹۴) نیز صبر و مولفه های آن پیش-بینی کننده منفی اهمال کاری دانش آموزان بوده است. با توجه به آنچه گفته شد پژوهشگرانی مانند اشنیتکر و آمونز(۲۰۰۷) صبر را به عنوان یک صفت و توانایی شخصیتی مستقل مورد توجه قرار دادهاند. همچنین خرمائی و فرمانی(۱۳۹۴) نیز این سازه را به عنوان فضیلت اخلاقی تعریف کردند. این محققین فضیلتهای اخلاقی را صفاتی میدانند که برچسب ارزش بر آن نهاده می شود. بنابراین همچنان که پیشینه پژوهشها نیز نشان می دهد صبر با بسیاری از متغیرهای روانشناختی از جمله عواطف و هیجان ها رابطه دارد. لـذا ضرورت دارد کـه رابطـهی این فضیلت اخلاقی و تجلیات هیجانی از جمله مشکلات تنظیم هیجانی با وضوح بیشتری بررسی شود. با این پیش فرض، هدف پژوهش حاضر، پیشبینی مشکلات تنظیم هیجان بر

روش

طرح تحقیق پژوهش حاضر از نـوع همبسـتگی است. متغیـر پیش بینی کننـده (پـیش بـین) در ایـن تحقیـق صـبر است. همچنین متغیر پیشبینـی شـونده (ملاک) مشـکلات تنظـیم هیجانی بود. به منظور تجزیه و تحلیل دادهها، از شـاخصهای آمار توصیفی میانگین، انحراف اسـتاندارد و ضـریب همبسـتگی

اساس فضیلت اخلاقی صبر در دانشجویان است.

پیرسون استفاده شده است. برای تحلیل استنباطی داده ها از روش تحلیل مسیر استفاده شد.

جامعه، نمونه و روش نمونه گیری

جامعه آماری پژوهش دانشجویان دانشگاه شیراز بودند و مشیدارکت کننسدگان در پیشژوهش را ۴۰۰ نفسر از دانشجویان(۱۵۵ پسر و ۱۲۴۵ ختر) مقطع کارشناسی تشکیل دادند که به روش نمونه گیری خوشهای تصادفی چند مرحلهای انتخاب شدند. بدین صورت که از هر دانشگاه شیراز، یک بخش و از هر بخش، یک کلاس به طور تصادفی انتخاب شد و کلیه افراد کلاس به ابزارهای پژوهش پاسخ دادند.

ابزارها

ا .مقياس صبر

مقیاس صبر به وسیله خرمائی، فرمانی و سلطانی(۱۳۹۳) با استناد به مولفههای قرآنی و روایتی صبر تهیه شده است. این مقیاس ۲۵ گویه دارد که به شیوه ۵ درجهای لیکرت از کاملاً درست(با نمره ۵) تا کاملاً نادرست(با نمره ۱) نمره گذاری می-شود. بنابراین، دامنه نمرهها بین ۲۵ تا ۱۲۵ قرار دارد. برای تعیین روایی و پایایی این مقیاس، از تحلیل عاملی به روش مولفه های اصلی همراه با چرخش واریماکس استفاده شده است. نتایج تحلیل عاملی وجود پنج عامل را در این مقیاس مورد تأیید قرار داده است. این مولفه ها عبارتند از متعالی شدن ٔ (تحمل سختیها، مصائب و ناملایمات جهت رسیدن به مرتبه بالاتری از تعالی، قرب الهی و رشد معنوی)، شکیبایی (بردباری و تحمل مصائب و سختیها)، رضایت ٔ (پذیرش وضع موجود بدون گله و شکایت و قبول شرایطی که فرد هم اکنون در آن قرار دارد)، استقامت $^{\Delta}$ (پایداری و ثبات در انجام امور و مداومت در کار و فعالیت) و درنگ 3 (خویشتن داری و به تعویق اندازی خواسته ها و کنترل امیال درونی)، که در این میان ضرایب آلفای کرونباخ برای مولفه های متعالی شدن با ۸ گویه، ۰/۸۴، برای مولفه ی شکیبایی با ۷ گویه، ۰/۶۷ ، برای مولفه ی رضایت با ۴ گویه، ۱/۶۰، برای مولفه ی استقامت با ۳ گویه ،

^{1.}Multistage cluster random sampling

².Transcendence

T-1----

[.]Tolerence .Consent

Persistence

^{6.}Delay

را نشان می دهد) ، دشواری در انجام رفتار هدفمند $^{\alpha}$ (به

1

۰/۶۱ و برای مولفه ی درنگ با ۳ گویه، ۰/۶۸ محاسبه شده است. همچنین ضریب آلفای کرونباخ کل مقیاس ۰/۸۶ برآورد شده است (خرمائی و همکاران ۱۳۹۳). در این پژوهش نیز برای بررسی روایی مقیاس صبر از تحلیل عاملی به روش مولفه های اصلی همراه با چرخش واریماکس استفاده شده است. نتایج تحلیل عوامل نشان داده است که عامل متعالی شدن با ارزش ویژه ۳/۹۳ توضیح دهنده ۱۵/۷۱ درصد واریانس کل بود. عامل شکیبایی با ارزش ویژه ۲/۸۰ مقدار ۱۱/۲۱ درصد واریانس کل را توضیح داده است. عامل رضایت با ارزش ویژه ۲/۳۴ توضیح دهنده ۹/۳۸ درصد واریانس کل بوده است. عامل استقامت با ارزش ویژه ۱/۹۷ مقدار ۷/۸۸ درصد واریانس کل را توضیح داده است و در نهایت عامل درنگ با ارزش ویژه ۹۳/ ۱ توضیح دهنده ۷/۷۲ درصد واریانس کل بوده است. پنج عامل صبر در مجموع ۵۲ درصد واریانس کل نمونه را توضیح داده است. برای پایایی مقیاس نیز از روش آلفای کرونباخ استفاده شد ضریب پایایی برای بعد متعالی شدن ۷۳/۰، شکیبایی ۰۱/۶۱، رضایت ۵۵/۰۰ استقامت ۴۹/۰ و درنگ ۰/۵۰ به دست آمد.

T.مقیاس مشکلات تنظیم هیجانی (DERS)

این مقیاس براساس مفهومپردازی گراتز و رومر (۲۰۰۴)، توسط همین مؤلفان تدوین شدهاست. گزینههای این مقیاس بر اساس گفتگوهای متعدد این مولفان با همکاران آشنا با متون نظمبخشی هیجان انتخاب شد. مقیاس اولیه مشکلات تنظیم هیجان یک مقیاس 1 گویهای خودگزارشدهی بود که برای ارزیابی مشکلات تنظیم هیجانی از لحاظ بالینی تدوین شد. گراتز و رومر (۲۰۰۴) با الگو قراردادن مقیاس انتظار تعمیم یافته، نظمبخشی هیجانی 1 (NMR، کاتانزارو و میرنز آ، یافته، نظمبخشی هیجانی 1 (۱۹۹۰) دست به تدوین این مقیاس زدند. نمره گذاری گویهها در این مقیاس از طریق یک درجهبندی لیکرت 1 درجهای صورت گرفته است و شش مولفه مشکلات تنظیم هیجانی را بررسی می کند. این دشواریها عبارتند از: نپذیرفتن پاسخهای هیجانی منفی ثانویه به هیجانی ها فرد به پاسخ های هیجانی منفی ثانویه به هیجان ها منفی یا عدم پذیرش واکنش های فرد به آشتفگی ها

دشواری هایی در تمرکز کردن و تکمیل کردن تکالیف و دست به عمل سازنده برای رسیدن به اهداف دلخواه، به هنگام تجارب هیجانی منفی اشاره دارد) ، دشواری در کنترل تکانه ٔ (به توانایی کنترل رفتارهای تکانشی و حفظ کنترل رفتارها اشاره دارد) ، عدم آگاهی هیجانی V (تمایل به عدم توجه به هیجان ها را نشان می دهد)، دسترسی محدود به راهبردهای نظمبخشی هیجانی $^{\Lambda}$ (به این باور اشاره دارد که راه های کمی برای نظم بخشی هیجانی به هنگام عصبی بودن فرد وجود دارد) و عدم وضوح هیجانی ٔ (نیز به میزان شناخت فرد از تجارب هیجانی اشاره دارد). گراتز و رومر (۲۰۰۴) در پژوهشی بر روی دو نمونه مجزا به بررسی ساختار عاملی و روایی این مقیاس پرداختند. نتایج تحلیل عاملی وجود ۶ عامل را تأیید نمود. همچنین، نتایج این پژوهش حاکی از آن بود که این مقیاس از همسانی درونی بالایی (۰/۹۳) برخوردار است. هر شش زیرمقیاس DERS آلفای کرونباخ بالای ۱۸۰۰داشتند. در ایران، خانزاده، سعیدیان، حسین چاری و ادریسی (۱۳۹۱) ساختار عاملی و ویژگیهای روانسنجی این مقیاس را بر روی یک نمونه دانشجویی بررسی کردند. نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی وجود ۶ عامل را در این مقیاس تأیید کرده است. همچنین، در پژوهش این محققین، پایایی زیرمقیاسهای این مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ در دامنه ۱/۶۶ تا ۰/۸۴، و پایایی بازآزمایی آنها پس از دو هفته در دامنه ۷۹/۰ تا ۰/۹۱ گزارش شده است(خانزاده و همکاران، ۱۳۹۱). در این پژوهش نیز به منظور بررسی پایایی این مقیاس از روش آلفای کرونباخ استفاده شد و ضرایب آن برای کل مقیاس مشکلات تنظیم هیجانی با ۳۳ گویه ۰/۸۹، برای زیر مقیاس نپذیرفتن پاسخهای هیجانی با ۷ گویه ۰/۸۶، برای زیر مقیاس دشواری در انجام رفتار هدفمند با ۵ گویه ۰/۷۷، برای زیر مقیاس عدم آگاهی هیجانی با ۶ گویه ۰/۷۵، برای زیر مقیاس دشواری در کنترل تکانه با ۶ گویه ۰/۸۴، برای زیر مقیاس دسترسی محدود به راهبردها با ۶گویه ۰/۷۷ و برای زیر مقیاس عدم

وضوح هیجانی با ۳ گویه ۰/۶۹ به دست آمد.

⁵ .Difficulties Engaging in Goal- Directed Behavior

⁶.Impulse Control Difficulties

⁷.Lack of Emotional Awareness

⁸.Limited Access to Emotion Regulation Strategies

^{9.} Lack of Emotional Clarity

¹. generalized Expectancy for Negative Mood Regulation scale (NMR)

². Catanzaro

Mearns

⁴.Non acceptance of Emotional Responses

يافتــههــا

یافته های پژوهش حاضر در دو قسمت توصیفی و یافتههای حاصل از تحلیل مسیر ارائه شده است. در جداول ۱ و ۲ یافتههای های توصیفی شامل میانگین،انحراف معیار و ماتریس همبستگی متغیرهای صبر و مشکلات تنظیم هیجان نشان داده شده است.

دسترســـی محــدود بــه راهبردهــا(P < 1/7 ، P < 1/7 و نپـذیرفتن پاسـخهــای هیجــانی(P < 1/7 ، P < 1/7 قابــل توجه است.

به منظور تعیین نقش صبر در پیشبینی مولفه های مشکلات تنظیم هیجانی بر اساس مبانی نظری و پیشینه تحقیقاتی مدلی طراحی شد. صبر و مشکلات تنظیم هیجانی سازههای مکنون مدل پیشنهادی پژوهش بودند که صبر شامل پنج نشانگر(متعالی شدن، شکیبایی، استقامت، رضایت و درنگ) و مشکلات تنظیم هیجانی شامل شش نشانگر(نپذیرفتن پاسخهای هیجانی، دشواری در انجام رفتار هدفمند، دشواری در کنترل تکانه، عدم آگاهی هیجانی، دسترسی محدود به راهبردها، عدم وضوح هیجانی) بوده است. مدل پیشنهاد شده با استفاده از روش تحلیل مسیر در مدل معادلات ساختاری مورد بررسی قرار گرفت. مدل نهایی پژوهش در شکل(۱) ارائه شده است

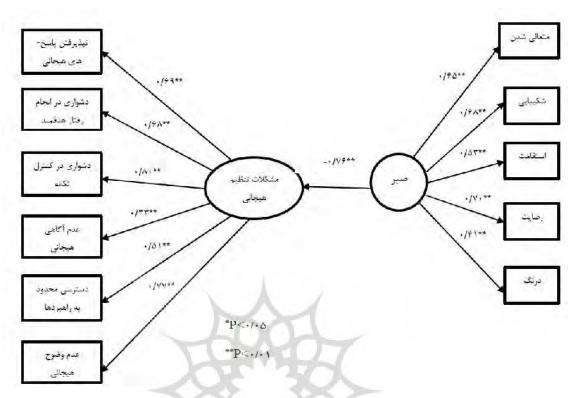
جدول ۱- آمارههای توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش به تفکیک جنسیت

		کل	TOP.	مرد	زن	
متغير	میانگین	انحراف استاندارد	ميانگين	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف
						استاندارد
نپذیرفتن پاسخهای هیجانی	18/08	8/01	18/49	8/44	۱۵/۲۹	8/47
دشواری در انجام رفتار هدفمند	14/11	1 01.9	14/91	۵/۴۰	14/80	4/4
دشواری در کنترل تکانه	14/0.	۵/۵۱	14/19	۵/۵۲	14/20	۵/۴۷
عدم آگاهی هیجانی	10/77	F/FA7	14/97	4/87	10/41	4/41
دسترسی محدود به راهبردها	18/40	۵/۵۶	18/18	۵/۴۳	18/19	۵/۶۴
عدم وضوح هیجانی	8/87	7/84	٧/٠٢	7/91	8/44	7/47
شکیبایی	7 + /47	4/88	۲・/Y A	41.4	۲ • / ۲ A	٣/٤٠
درنگ	١٠/٨٩	7/77	1 • /٣٩	4/48	11/11	۲/۰۸
استقامت	1./67	7/14	١٠/٣٠	7/77	1./80	۲/۰۸
رضایت	۱۲/۵۸	7/98	۱۱/۸۵	٣/٠٢	18/08	۲/ ۸۳
متعالى شدن	79/17	۵/۳۷	TV/88	۵/۴۷	٣٠/٠٨	۵/۰۹

جدول ۲- همبستگی بین متغیرهای پژوهش

=	-	0	<	>	s.	3	4	٢	٢	_	क विष की
										-	١- نپذيرفتن پاسخهاي هيجاني
									-	٠/۴۵**	۲- دشواری در انجام رفتار هدفمند
								-	*****	** \Q\/.	۳- دشواری در کنترل تکانه
				B	2		-	*****	****	*****	۴- عدم آگاهی هیجانی
				171	2:	7	****/.	** 13/.	٠/۵۴**	*****/•	۵- دسترسی محدود به راهبردها
			U	-	-	**	** OY/.	*****.	****/.	***/.	۶- عدم وضوح هیجانی
				العا	*** \ \ \	**\\\	/۲۴**	/FV**	******	********	٧- شكيبايي
			-	** \1/	** \\\	** • */	/1V**	** (*/	***	**************************************	۸- درنگ
		-	******	-//V**	*** \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	*****/	******	**\\\\-	** * * *	** \\ \\ \ -	٩- استقامت
	-	***************************************	** \\.	*** 47/	*** 47/	****/	*****	/FD**	**V\'-	** /*/-	. (ضایت ۱۰ رضایت
-	** */.	** 77/+	****/•	٠/١/۶**	/1 **	***b\/	******	/16**	**\/\	* (// • -	۱۱ - متعالي شدن
P</		**P<*/	V # :		1	-	>				

شکل ۱- مدل ساختاری رابطه صبر و مشکلات تنظیم هیجان

نتایج نشان داد تمام نشانگرهای مربوط به سازههای مکنون در مدل، ضرایب مسیر بالایی دارند. ترتیب ضرایب در مدل برای مولفه های صبر از $\cdot//$ ۱۰ تا $\cdot//$ ۱۰ و مشکلات تنظیم هیجانی از $\cdot//$ ۱۰ تا $\cdot//$ ۱۰ بدست آمد. همچنین تمامی ضرایب مسیر معنی دار بودند. شکل (۱) اثرات (ضرایب β) صبر بر روی مشکلات تنظیم هیجانی را نشان می دهد. نتایج نشان داد که

صبر پیش بینی کننده منفی($\beta = -1/9$ ، P < 1/9 ، وصبر پیش بینی کننده منفی مشکلات تنظیم هیجان می باشد. همچنین نتایج حاصل از این تحلیل نشان داد که مدل نهایی پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است. جدول (α) شاخصهای برازش مدل را نشان می دهد.

جدول۳- شاخصهای برازش مدل

 RMSEA	CFI	AGFI	GFI	IFI	NFI	CMIN/DF	شاخص
 •/•Y	./94	•/91	٠/٩۵	·/94	٠/٩٢	٣/١٠	مقدار

بحث و نتیجه گیری

یافتههای پژوهش نشان داد که تمامی مولفههای صبر، با مولفههای مشکلات تنظیم هیجان ها رابطه منفی دارد. نتایج تحلیل مسیر در مدل معادلات ساختاری نیز نشان داد که صبر پیشبینی کننده منفی مشکلات تنظیم هیجان است. ضرایب مسیر به خصوص نشان داد که با افزایش نمره مولفه رضایت در

صبر، نمره مولفههایی مانند دشواری در کنترل تکانه و دسترسی محدود به راهبردها کاهش می یابد و همچنین با افزایش نمره این مولفه از صبر، در نمره مولفه های نپذیرفتن پاسخهای هیجانی و دشواری در انجام رفتارهای هدفمند تغییر چشمگیری ایجاد می شود. از بین دیگر مولفه های صبر، شکیبایی نیز در کاهش دشواری در نظم بخشی هیجانی مؤثر

بود. نتایج تحلیل مسیر نشان داد که با افزایش نصره مولفه شکیبایی در نصره مولفه های دشواری در کنترل تکانه، نپذیرفتن پاسخهای هیجانی، دشواری در انجام رفتار هدفمند و دسترسی محدود به راهبردها تغییرات قابل ملاحظهای ایجاد می شود.

این روند در رابطه با سایر مولفه های صبر و مولفه های مشکلات تنظیم هیجانی قابل ملاحظه است.

یافتههای فوق همسو با برخی از پژوهشهایی است که رابطه صبر را با سازههای هیجانی بررسی کرده اند. پژوهش اشنیتکر و آمونز (۲۰۰۷) نشان داد که افزایش صبر با کاهش هیجانهای منفی مانند اضطراب و افسردگی همراه است. همچنین افزایش این خصیصه با شیوع کمتر مشکلات مرتبط با سلامت همراه بوده است. پژوهشهای اشنیتکر(۲۰۱۲) نشان داد که آموزش صبر پیشبینی کننده تغییرات در هیجانهای مثبت است و منجر به کاهش افسردگی میشود. نتایج پژوهش این محقق در ارتباط با آموزش صبر و تنظیم هیجان نیز نشان داد که مداخله مبتنی بر صبر سبب می شود که شرکت کنندگان از راهبرد بازارزیابی شناختی استفاده نمایند و این مداخله تاثیری بر راهبرد سرکوب ابرازی هیجانها نداشته است. در ایران نیزشکوفهفرد و خرمائی(۱۳۹۱) نشان دادند که صبر پیشبینی کننده منفی پرخاشگری است. برخی پژوهشها تأثیر صبر را در کاهش اضطراب و افسردگی مورد تأیید قرار داده است(حسین-ثابت، ۱۳۷۸، سلطان نصیر، علیزاده عصار و رحمتی، ۱۳۹۳). خرمائی، فرمانی و کلانتری(۱۳۹۳) تفاوت معناداری را میان افراد افسرده، مضطرب و بهنجار در مولفه های صبر گزارش کردهاند. آزادی دهبیدی و خرمائی(۱۳۹۴) نیز نشان دادنـد کـه صبر پیشبینی کننده منفی اضطراب امتحان است. رابطه مثبت صبر با امیدواری(غباریبناب و خدایاری فرد، ۱۳۷۹ و خرمائی، زارعے، مهدی پار و فرمانی، ۱۳۹۳) و رابطه منفے آن با ناامیدی(خرمائی، فرمانی و سلطانی، ۱۳۹۳) نیز مورد تأیید قرار گرفته است. نقش صبر در سلامت روان(فرمانی، خرمائی و بانشی، ۱۳۹۳) مورد تأکید بوده است. همچنین رابطه مثبت همهی مولفه های صبر با راهبردهای مقابلهای ارزیابی مجدد و رابطه منفی این مولفه ها با راهبردهای مقابلهای فرار - اجتناب نیز گزارش شده است(کیهانفر، ۱۳۸۹).

رابطه صبر با هیجانها و نظم بخشی هیجانها چگونه تبیین می شود. خرمائی و فرمانی (۱۳۹۴) هسته محوری صبر را

گشادگی در آستانه تحمل و سعه صدر میدانند. گشادگی در آستانه تحمل، گاهی میتواند در شکل به تعویق انداختن برخی از خواسته ها برای دستیابی به شکل برتری از کمال دیده شود، که به عنوان متعالی شدن در مولفه های صبر نام گرفته است. نتایج این یژوهش نشان داد که با افزایش نمره این مولفه، مشكلات تنظيم هيجان كاهش ميابد. گشادگي در آستانه تحمل، گاهی به شکل تحمل سختی، و بردباری در شدائد دیده می شود که در مدل پنج عاملی صبر از آن با عنوان شکیبایی نام برده شده است و رابطه منفی این مولفه با مشکلات تنظیم هیجان ها، به وضوح نشان داده شده است. از سوی دیگر، گشادگی در آستانه تحمل، گاه در پایداری و ثبات در مقابل سختیها، مشاهده می شود که از آن با عنوان استقامت نام برده می شود. فردی که در مقابل سختی ها استقامت داشته باشد، مى تواند هيجانها را تحت كنترل و نظم بخشى درآورده و على رغم تلاطم حوادث، تعادل عاطفی و هیجانی خویش را تنظیم نماید. از سوی دیگر، پذیرش وضع موجود و عدم گله و شکایت از سختیها که در مولفه رضایت صبر به آن اشاره شده است، منجر به عدم تشدید هیجان ها می شود و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان را مدیریت مینماید. مولفه دیگر صبر، درنگ است؛ این عامل به مقاومت در برابر برخی وسوسهها اشاره دارد. رابطه منفی درنگ و دشواری در کنترل تکانه قابل توجه بوده

خرمائی و فرمانی(۱۳۹۴) ساز و کار صبر را بهعنوان وزنهای اعتدالی معرفی می کنند که می تواند شناختها، هیجانها و رفتارها را تحت تأثیر قرار دهد (شمشیری و شیری، ۱۳۹۰). این ساز وکار اعتدالی سبب می شود که فرد از بروز هیجانها افراطی و یا تفریطی اجتناب ورزد. صبر به عنوان فضیلت اخلاقی موجب می شود، که فرد در مواجهه با سختیها، خردمندانه عمل نماید و در تصمیمسازیهای خویش به تمام ابعاد امور توجه نماید (خرمائی و فرمانی، ۱۳۹۴) و از واکنشهای هیجانی شدید اجتناب نماید. بر اساس نتایج این پژوهش پیشنهاد می شود که آموزش صبر به عنوان یکی از مهم ترین عوامل مؤثر در تنظیم هیجان ها مورد توجه محققین و پژوهشگران قرار گیرد. بنابراین با تقویت مولفه های صبر با برگزاری کارگاههای آموزشی می توان اثر قابل توجهی بر کاهش مولفه هایی گذارد که منجر به مشکلات تنظیم هیجانها می-

on Religion and Mental Healt. Tehran, Iran: Iran Medical Sciences University. [Persian].

Hayes, S. C., Wilson, K. G., Gifford, E. V., Follette, V. M., and Strosahl, K. (1996). Experiential avoidance and behavioral disorders: A functional dimensional approach to diagnosis and treat-ment. Journal of Consulting and Clinical Psychology, 64, 1152–1168.

Hossein sabet, F. (2008). Effectiveness of patience training in anxiety, depression and happiness. Study of Islamic psychology, 1(2), 79-92. [Persian].

Khormaei, F., Farmani, A., & Kalantari, S. (2016). The comparison of facets of mindfulness and patience among patients with major depression, generalized anxiety disorder and normal individuals. (Master dissertation). Shiraz University, Shiraz, Iran. [Persian].

Khormaei, F., Farmani, A., & Sultani, E. (2015). The patience scale: Instrament development and estimates of psychometric properties. Journal of Educational Measurement, 17, 50- 67. [Persian].

Khormaei, F., & Azadi dehbidi, F. (2016). The prediction of achievement motiviation based on patience components. The 2th national conference on Psychology and Behavioral Sciences. Tehran, Iran. [Persian].

Khormaei, F., Zareie, F., Mahdiyar, M., & Farmani, A. (2015). Patience and the Role of its Components in Predicting Hope among University Students, Journal of Medical Ethics and History of Medicine, 7 (3), 58-68. [Persian].

Khormaei, F., Farmani, A. (2016). Five-factor model of patience is suitable for explain the theory of patience. The third international congress on Islamic humanities (ICIH), Theran and Qom. [Persian].

Keyhanfar, R. (2010). Study of relationship between patience and stress in students of shiraz university. (Master dissertation). Shiraz University, Shiraz, Iran. [Persian].

Khanzadeh, M., Hosseinchary, M., Saidiyan, M., Edrissi, F. (2013). Factor structure and psychometric properties of difficulties in emotional regulation scale. Behavioral Sciences, 6(1), 87-96. [Persian].

Peterson, C., & Seligman, M. E.P. (2004). Character strengths and virtues: A handbook and classification. Washington, DC: American Psychological Association.

Rahimi, F. (2016). Comparing the effectiveness of patience education and self- regulation strategies on procrastination students. (Master dissertation). Shiraz University, Shiraz, Iran. [Persian].

Rosati, A.G., Stevens, J.R., Hare, B., & Hauser, M.D. (2007). The evolutionary origins of human patience: Temporal preferences in chimpanzees, bonobos, and human adults. Current Biology, 17(19), 1663-1668.

Shamshiri, B., & Shiri, A. (2011). Role of patience and its components as moral constructs in predicting hope among university students. Islamic Education, 6 (13), 79-99. [Persian].

Shakofafard, Sh., Khormaei, F. (2013). Patience and examine the predictive role in the university students. Psychology and Religion, 5(2), 92-112. [Persian].

منابع

Azadi dehbidi, F., & Khormaei, F. (2016). The role of patience components in predicting test anxiety in students. The first International Conference on Psychology and Education. Shiraz, Iran. [Persian].

Amani, M., Shiri, E., Valipoor, M., Shiri, V. (2013). The role of anxiety sensitivity and cognitive emotion regulation in the anxiety and depression. Journal of Research in Psychological Health, 3, 7(1), 29-39. [Persian].

Baumeister, R. f., Zell, A. L., and Tice, D. M. (2007). How emotions facilitate and impaired self-regulation. In J.J. Gross (Ed.), Handbook of emotion regulation (pp. 408-426). New York: Guilford Press.

Comer, D.R., & Sekerka, L. E. (2014). Taking time for patience in organizations. Journal of Management Development, 33(1), 6-23.

Dai, X., & Fishbach, A. (2013). When waiting to choose increases patience. Organizational Behavior and Human Decision Processes, 121, 256-266.

Farmani, A., Khormaei, F., & Baneshi, F. (2015). The relationship between patience and global health among Shiraz university students. The national congress on Qoran. Fsa, Iran. [Persian].

Farmani, A., Khormaei, F., & Dokuhaki, N. (2014). Investigatigating the role of patience and its components in predicting marital satis faction among parents of elementary school students in Shiraz. The 6th national congress on family pathology. Tehran, Iran: Shahid Beheshti University. [Persian].

Farmani, A., Derakhshan, M., & Khormaei, F. (2016). Investigatigating the role of patience and its components in predicting procrastination of school students in Shiraz. The congress on child and adolescent psychiatry. Tehran, Iran: Shahid Beheshti University. [Persian].

Fruzzetti, A. E., Crook, W., Erikson, K. M., Lee, J. Eand. Worrall J.M (2009). Emotion Regulation. In W. T. O'Donohue and J. E. Fisher (Ed_S). Cognitive Behavior Therapy; Applying Empirically Supported Techniques in Your Practice (272-284). New York: Wiley and Sons.

Gratz, K. L., and Roemer, L. (2004). (2004). Multidimensional assessment of emotion regulation and dysregulation: Development, factor structure, and validation of Difficulties with Emotion Regulation Scale. Journal of Psychology and Behavioral Assessment, 26, 41-54.

Gross, J.J. (1998). The emerging field of emotion regulation: In Hayes. S.C., Follette, V. M., and Strosahl, K.D. (1996). Experiential avoidance and behavioral disorders: a functional dimensional approach to diagnosis and treatment. Journal of consulting and clinical psychology, 64, 1152-1168.

Ghobari, B., Khodayarifard, M. (2000). The relationships between god, anxiety, patience and hopin adverse conditions. The first International Conference

Schnitker, S.A. (2012). An examination of patience and well-being. The Journal of Positive Psychology, 7(4), 263-280.

Schnitker, S.A. (2010). An examination of patience and well- being. Unpublished doctoral dissertation. University of California, Davis, CA.

Schnitker, S. A., & Emmons, R. A. (2007).

Patience as a virtue: religious and psychological perspectives. Research in the Social Scientific Study of Religion, 18, 177- 207.

Soltan naser, M., Alizade asar, A., Rahmati, A. (2015). Skills training in patience and prayer for reducing student's depression. The 7th seminar mental health of students. Isfahan: Isfahan university of technology. [Persian].

Stevens, J. R., Hallinan, E.V., &Hauser, M.D. (2005). The ecology and evolution of patience in two New World monkeys. Biology Letters, 1, 223-226.

Shiva, H. (2012). Prediction of suicidal ideation based on components of patience and emotion regulation. (Master dissertation). Shiraz University, Shiraz, Iran. [Persian].

Thompson, R. A. (1994). Emotional regulation: A theme in search of definition. Monographs of the Society for Research in Child Development, 59 (Serial No. 240), 25-52.

Zare, H., Solgi, Z. (2012). Investigation of the relationship between cognitive emotional regulation strategies and depression. Journal of Research in Psychological Health, 3, 6(3), 19-29. [Persian].